

Inte alltid enkelt, men välsignat

Med medel från Europeiska Unionens fonder kan en församling förstärka och utveckla ett pågående arbete. Boel Skoglund skriver här om ett integrationsarbete som pågått och pågår före, under och efter EU-projektet.

Rubriken har jag lånat från antologin "Där främlingskapet bryts kan en ny värld börja". (ARCUS/Svenska kyrkan.) De orden är en bra sammanfattning av det integrationsarbete som pågått i Örkelljunga under lite mer än sex år.

När jag i augusti 2007 började min tjänst som diakon i Örkelljunga pastorat gick jag runt, kände efter, andades in bygden, stämde möte med olika människor i samhällets tjänst, i andra kyrkor, på gator och torg. I samtal med kommunens flyktingsekreterare insåg jag att här fanns uppdrag för kyrkans diakoni att utföra.

Örkelljunga kommun tar enligt avtal med Migrationsverket emot 25 flyktingar per år. För sex år sedan kom de främst från Irak och Afghanistan. Att komma som flykting från en storstad som Bagdad och landa i ett litet samhälle som Örkelljunga innebär stora utmaningar. En viktig nyckel till en god integration är att lära sig det nya landets språk och det är ingen liten utmaning. Tillsammans med fyra handplockade volontärer bjöd jag därför via flyktingsekreteraren in till språkcafé varje måndagskväll på Café Sackeus, ett café med secondhandförsäljning som Örkelljunga församling driver och där jag är föreståndare.

Rabattkuponger och helgdagar

Språkcaféet höll på i drygt två år, varje måndagskväll och samlade mellan två till femton deltagare. Vi följde inget särskilt tema, utan samtalen rörde sig om de frågor och undringar som flyktingarna kom med. Det kunde handla om allt från sopsortering till hur rabattkupongerna i reklambladen fungerade. Vi använde ibland boken "Tradition och liv" för att be-

lysa olika traditioner och helgdagar i Sverige. En effekt av språkcaféet blev också att vi några gånger bjöd in oss till samtal med kommunalrådet och socialchefen, då flera av flyktingarna

teraren och SFI-läraren har vi också inbjudit till olika gemensamma aktiviteter en gång i månaden, såsom utflykter, studiebesök och grillkvällar. Ambitionen var och är att i för-

"En viktig nyckel till en god integration är att lära sig det nya landets språk och det är ingen liten utmaning"

kände sig orättvist behandlade och ovärdigt bemötta av kommunens tjänstemän.

Efter hand insåg vi att det bara var män (och en ensamstående kvinna) som kom, eftersom de andra kvinnorna var hemma och tog hand om barnen. Vi gjorde därför ett försök att inbjuda kvinnorna till en särskild kvinnodag, men ingen kom till den dagen.

Efter kontakt med SFI-lärare så bestämde vi oss för att prova att ha språkstöd på Café Sackeus på dagtid istället, under ordinarie lektionstid på SFI (Svenska för invandrare). Läraren valde ut vilka elever som skulle komma en timme i veckan. Detta föll väl ut på det sättet att då kom också kvinnorna som gick på SFI. Miljön på caféet blev lite väl stökig, med andra gäster/kunder som kom och gick för att handla och fika, därför flyttade vi över språkstödet till SFI:s lokaler istället. Den verksamheten pågår fortfarande: en timme varje vecka under terminstid kommer volontärer till SFI för att prata svenska. Det är en mycket uppskattad verksamhet, både av eleverna och lärarna på SFI och av de volontärer som är engagerade.

I samverkan med flyktingsekre-

sta hand öppna upp redan befintliga verksamheter i församlingens regi och särskilt bjuda in nyanlända så att verkliga möten människor emellan ska uppstå. Grillkvällarna som samlar upp emot hundra personer och en årlig bad- och bowling kväll i simhallen som samlar ca sjuttio personer i alla åldrar är de mest lyckade aktiviteterna där integrationen blir påtaglig. Församlingens julaftonsfirande och midsommarfirande är andra exempel där nya kontakter har knutits och vänrelationer har utvecklats.

Parallellt med språkcaféet/språkstödet och månadsaktiviteterna inbjuder vi till introduktionsfika för alla nyanlända allteftersom de kommer till Örkelljunga. Inbjudan lämnas personligen genom flyktingsekreteraren. Syftet är att knyta kontakter, visa på att det finns människor (volontärerna) i Örkelljunga som är villiga att ställa upp som guider och kontaktpersoner i olika situationer då det kan behövas. Introduktionsfikaten äger rum på Café Sackeus, där de nyanlända samtidigt kan handla billiga kläder, husgeråd och annat. Ibland kommer de inbjudna, ibland inte. En erfarenhet vi dragit är att vi aldrig på förhand vet vad som händer när vi

bjuder in. Det gäller att hela tiden ha en beredskap för det oväntade.

Under alla år har jag förutom volontärträffar en gång i månaden, haft möte med flyktingsekreteraren varje månad för att uppdatera varandra omkring vad som är på gång. På dessa möten är de volontärer som vill och kan vara med välkomna, och samtalen där betyder mycket för alla parter. De bidrar till både förtroende, förståelse och respekt för varandras åtaganden, ansvarsområden och arbetsuppgifter.

Projektmedel gav nya möjligheter

I maj 2011 sökte församlingen ett EU-bidrag inom ramen för Grundtvig programmet "Livslångt lärande". Bidraget beviljades i augusti och då la vi in en högre växel. En ung man från Turkiet som kommit till Örkelljunga som lärarassistent via ett annat EU-projekt, blev tillsammans med mig projektledare i detta treåriga EU-projekt. Han tog ansvar för det mesta av pappersarbetet, vilket var en oerhört stor avlastning för min del. Det är många formulär som ska fyllas i och många rapporter som ska skrivas i ett EU-projekt.

Vi bjöd in till ett möte där vi sökte fler volontärer till detta projekt och till vår glädje kom det arton personer den kvällen. Vi fortsatte med befint-

uppehåll vid seminarier med de åtta andra organisationerna runt om i Europa. Förutom att vi projektledare var med på seminarierna så kunde vi också erbjuda volontärer att följa med. Det innebar en stor inspiration och vidgade vyer för oss alla som var med. Och en insikt i att förhållandet i länderna är oerhört olika när det gäller mottagande av flyktingar. Det gick dessutom åt en hel del tid framför allt i början av projektet att försöka förstå varandra och vad vi menade med de olika ord vi använde. Vi rodde projektet i hamn och resultatet – handboken – finns att hämta hem på www.access.ceipes.org.

Vi har under hela tiden aktivt informerat via olika media om projektet och det har resulterat i flera tidningsartiklar och radioreportage. I augusti 2013 blev jag inbjuden till kommunfullmäktige i Örkelljunga där jag under 20 minuter fick berätta hur vi i Svenska kyrkan lokalt arbetar aktivt med integrationsfrågorna.

Uthållighet efter projektet

EU-projektet avslutades i augusti 2013 men integrationsarbetet fortsätter lokalt i Örkelljunga. Vi fortsätter med de flesta aktiviteterna och nya utmaningar uppenbarar sig hela tiden. Våren 2012 öppnade Örkelljunga kommun tillsammans med Klippans kommun ett boende för ensamkom-

hov av. Under sommaren har vi haft "fredagsmys" och serverat fika och lekt med barnen varje fredagkväll. Den aktiviteten har tyvärr legat nere under hösten eftersom det inte finns någon lämplig inomhuslokal att vara i. Däremot har vi erbjudit läsläsning för barnen hemma hos dem på asylboendet, vilket varit mycket uppskattat inte bara bland barnen utan också bland deras föräldrar som vill vara med och lära sig.

Ett konkret resultat av integrationsarbetet är att vi i november 2013 bildade en ideell förening, IFALL - Integration för alla. Detta bland annat för att kunna "skola in" nyanlända i föreningslivet med allt vad det innebär. Mer om IFALL finns att läsa på den nystartade hemsidan www.integrationforalla.se

Erbjud strukturer för engagemang

En viktig lärdom efter de här åren är att det finns många goda krafter som vill samverka om vi erbjuder en struktur för engagemanget och inte är rädda för att det inte alltid blir som vi/jag har tänkt ut och planerat. Med mod och fantasi är det möjligt att göra stor positiv skillnad för nyanlända och flyktingar som befinner sig i en utsatt situation.

Den stora utmaningen jag ser framåt är att integrera integrationsarbetet i församlingens ordinarie verksamhet. Att jag som diakon engagerar mig har inte varit ifrågasatt, men jag ser en hel del arbete framöver med att få kollegor, församlingsaktiva och andra Örkelljungabor att se den nya värld som öppnar sig när främlingskapet bryts.

BOEL SKOGLUND

Diakon i Örkelljunga pastorat

★ Även publicerad på hemsidan

”En erfarenhet vi dragit är att vi aldrig på förhand vet vad som händer när vi bjuder in”

liga aktiviteter och kunde också tack vare fler volontärer bjuda in till fler aktiviteter, som läsläsning för nyanlända barn i mellanstadiet, internationella ungdomskvällar tre gånger per termin och fri idrott/lek i en sport-hall varje lördagkväll.

EU-projektet skulle mynna ut i en handbok för socialarbetare med fokus på ensamkommande flyktingbarn och projektpengarna skulle i första hand täcka resekostnader och

mande flyktingbarn. Där finns volontärer med och ansvarar för läsläsning och ungdomarna på boendet är flitiga besökare på de internationella ungdomskvällarna och på en del av de andra månadsaktiviteterna också.

2013 öppnade Migrationsverket ett boende för ca 50 asylsökande centralt i Örkelljunga. Vi har inbjudit till informationsmöte och till Café Sackeus där familjerna har fått köpa/hämta kläder och annat de har varit i be-